

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

**PROJEKTAS „BENDROJO UGDYMO MOKYTOJŲ BENDRŲJŲ IR DALYKINIŲ
KOMPETENCIJŲ TOBULINIMAS“**

PROJEKTO KODAS 09.4.2-ESFA-V-715-02-0001

**FIZINIO UGDYMO MOKYTOJŲ
KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMA**

Fizinio ugdymo mokytojų dalykinių kompetencijų tobulinimas

(trukmė 48 akad. val.).

1. Teikėjas

Nacionalinė švietimo agentūra

2. Programos pavadinimas, lygis

Fizinio ugdymo mokytojų dalykinių kompetencijų tobulinimas, nacionalinis

3. Programos rengėjas(-ai)

Fizinio ugdymo mokytoja ekspertė Irutė Juršėnaitė, prof. dr. Sniegina Poteliūnienė, fizinio ugdymo mokytojas ekspertas dr. Olegas Batutis

4. Programos anotacija (aktualumas, reikalingumas)

Ugdymas vyksta nuolat besikeičiančiose aplinkose, mokytojams dirbant su skirtingu interesų ir poreikių mokiniams, todėl kompetencijų tobulinimasis yra svarbus nuolatiniam mokytojo profesiniam augimui, siekiant pritaikyti dalyko žinias naujomis aplinkybėmis įvairiuose švietimo kontekstuose. Mokslininkai pritaria, kad norint padėti mokytojams, kompetencijų tobulinimasis turi būti nuolatinis, ilgalaikis ir reflektyvus (Betchel, O'Sullivan, 2007; Parker et al., 2010). Pripažįstama, kad veiksmingas tobulinimasis pagerina mokytojų pedagoginius įgūdžius ir turinio žinias, bet jis turi būti grindžiamas mokytojų poreikiais ir interesais, jų kaip besimokančiųjų aktyviu įsitraukimu, apimti mokymosi bendruomenės galimybes ir turi būti remiamas (Parker, Patton, 2017). Projekto „Bendrojo ugdymo mokytojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimas“ (Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-02-0001) kokybinio tyrimo „Dalykinių kompetencijų tobulinimo poreikio ir turinio analizė“ (2018) ataskaitoje pateikti tyrimo duomenys atskleidžia, kad fizinio ugdymo (FU) mokytojams nepakanka kompetencijų dirbti su specialiuoju ugdymosi poreikių (SUP) turinčiais mokiniams, taikyti IKT, tarpdalykinę integraciją, mokinių asmeninės pažangos vertinimą siekiant

mokinių fizinio ugdymo(si) sėkmės, todėl parengta programa yra orientuota į šių fizinio ugdymo mokytojų poreikių patenkinimą.

Vaikų, turinčių SUP, santykinis skaičius (visų besimokančiųjų atžvilgiu) per pastaruosius penkerius metus šalyje tolygiai auga. Statistikos departamento duomenimis, 2018-2019 m. m. bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 35 711 mokinių, turinčių SUP¹. Absoliutus asmenų, turinčių įvairiapusių raidos sutrikimų, skaičius Lietuvoje padidėjo nuo 1158 (2014 m.) iki 1896 (2018 m.)². Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“, Valstybinės švietimo 2013-2022 metų strategija numato: užtikrinant švietimo prieinamumą ir lygias galimybes, maksimaliai plėtojant vaikų ir jaunimo švietimo aprėptį, suteikti mokiniams <...> palankiausias galimybes išskleisti individualius gebėjimus ir tenkinti specialiuosius ugdymosi poreikius; teikti veiksmingą pedagoginę ir psichologinę pagalbą mokiniams, patiriantiems mokymosi sunkumų. Norint pasiekti šiuos išsikeltus tikslus svarbi yra parama pedagogams, suteikiant ir plėtojant jų žinias apie įtraukujį ugdymą, todėl vienas parengtos programos modulis skirtas šioms fizinio ugdymo mokytojų kompetencijoms stiprinti.

Kitas programos modulis skirtas plėtoti dalykų integravimo, mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymo(si) žinias ir gebėjimus. Tyrimai rodo, kad sėkminga pagrindinių dalykų integracija FU aplinkoje gali būti veiksminga kalbos įgūdžiams lavinti, matematikos suvokimui gerinti, įgyti žinioms, kaip judesiai gali būti taikomi sprendžiant įvairias problemas (Bartholomew & Jowers, 2011; O'Hara ir kt., 2011). Integruotas požiūris į FU gali patenkinti mokinių fizinio aktyvumo poreikius (Oliver et al., 2006; Chen, Martin et al., 2007). Be to, tyrimai (Chen et al., 2011; Vazou et al., 2012) rodo, kad fizinio aktyvumo mokykloje padidinimas, įvedant fizinį aktyvumą į pagrindinių dalykų pamokas, pertraukas gali turėti teigiamą poveikį mokinių pažinimui ir akademiniams pasiekimams, fizinio aktyvumo lygiui dienos metu, motyvacijai, malonumui ar pasitikėjimui ir sumažinti kai kuriuos sveikatos rizikos veiksnius. Tyrimai rodo, kad mokytojams reikia konkrečių, praktiniais pavyzdžiais ir metodine medžiaga paremtų, dalyko integravimo kompetencijų tobulinimo veiklų, kurios padėtų mokytojams susieti kitų dalykų veiklas. Todėl šių kompetencijų tobulinimui parengta programos dalis sudarys galimybę mokymų dalyviams išnagrinėti dalyko sričių (vidinę) ir dalyko su kitais ugdomaisiais dalykais (išorinę) integraciją, planuojant ir organizuojant FU procesą, kurti integruotų pamokų pavyzdžius nuo planavimo iki vertinimo. Numatytos veiklos, tarp jų ir dalijimasis patyrimu bei savo veiklos refleksija, leis mokytojams įvertinti savo veiklos praktiką, skatins jų kūrybiškumą ir motyvaciją tobulinti savo ugdymo praktiką taikant įvairius integracinius modelius.

Mokytojų ir ugdymo programų sąveika stipriai veikia, kaip ir ką mokosi mokiniai (Fogo et al., 2019; Niculescu, 2010), taigi, svarbu, kad FU mokytojai suvoktų atnaujinto ugdymo turinio kaitos poreikį ir esmę. Todėl trečias programos modulis apima veiklas, kuriose mokytojai analizuoja atnaujintą Sveikatos ir fizinio ugdymo programą, aptaria programos įgyvendinimo strategijas bei praktinės veiklos organizavimo taikant psichomotorinės veiklos ugdymo tikslų taksonomiją, ypatumus, modeliuoja ir grindžia šiuolaikinių mokymosi(si) metodų atsižvelgiant į mokinių interesus, poreikius ir galimybes taikymą savo ugdymo praktikai. Mūsų šalies bendrojo ugdymo mokyklos ugdymo turinį reglamentuojantys dokumentai grindžia naują vertinimo kaip mokytis padedančio proceso sampratą, todėl modulio mokymų turinys orientuotas į praktines veiklas, skirtas analizuoti ir kurti individualias mokinio pažangos ir pasiekimų vertinimo strategijas, taikomas FU pamokose, vykstančiose tradicinėse ir virtualiose aplinkose. Modulio turinys padės mokytojui ugdytis efektyvaus grįžtamojo ryšio, reflektatyvaus mokymo(si) ir mokymosi mokytį gebėjimus.

¹ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?theme=all/>. Į šį skaičių nepateko mokiniai, besimokantys specialųjį ugdymą teikiančiose mokyklose, kuriose ugdomi mokiniai, turintys labai didelių ir / arba didelių SUP, susijusių su įvairiomis negalios

² [http://hi.lt/uploads/pdf/leidiniai/Informaciniai/Visuom_sveik_netolyg_VSN/VSN_1\(34\)_vaiku_raidos_sutrikimai_2019.pdf](http://hi.lt/uploads/pdf/leidiniai/Informaciniai/Visuom_sveik_netolyg_VSN/VSN_1(34)_vaiku_raidos_sutrikimai_2019.pdf)

Ketvirtasis programos modulis skirtas FU mokytojams įgyti naujausių žinių apie inovatyvius ir IKT taikymu grindžiamus ugdymo(si) metodus, susipažinti su naujausiomis IKT, kurias galima taikyti fizinio ugdymo pamokose ir jas praktiškai išbandyti, t. y. FU turinio įvairinimui skirtomis virtualiomis mokymosi aplinkomis, mobiliomis aplikacijomis, filmuota vaizdo medžiaga. Lietuvos ir viso pasaulio mokytojų poreikis IKT kompetencijoms tobulinti yra iššauktas COVID-19 pandemijos, kuri sukėlė pokyčius daugelio šalių švietimo aplinkoje. Pirmą kartą istorijoje pradėtos steigti internetinės klasės. FU centre yra fizinis aktyvumas, ir šios pamokos aiškiai skiriasi nuo kitų, žiniomis pagrįstų, dalykų, todėl internetinėms FU pamokoms reikia specialaus pasirengimo, kad būtų galima gerai bendrauti ir praktikuoti FU vertybes (Jeong, So, 2020). Todėl šiame programos modulyje planuojamos veiklos nukreiptos į atnaujintas Sveikatos ir fizinio ugdymo programos adaptavimą nuotoliniam darbui, skiriamas didelis dėmesys naujos informacijos ir mokymosi iš kolegų gerosios patirties taikymui konstruojant autentišką efektyvią virtualią fizinio ugdymo pamoką. IKT vis dar laikomas neišnaudotu šaltiniu, galinčiu paskatinti mokinius aktyviau dalyvauti įvairiose sporto ir fizinio aktyvumo veiklose.

Ši FU mokytojų dalykinių kompetencijų tobulinimosi programa parengta siekiant teorijos ir praktikos dermės ir atliepiant užfiksuotus Lietuvos fizinio ugdymo mokytojų dalykinių kompetencijų poreikius bei remiantis naujausiais moksliniais tyrimais, pagrindžiančiais programoje taikomų veiklų galimybes veikti mokinių mokymosi rezultatus, mokymosi motyvaciją, padidinti jų fizinį aktyvumą bei sumažinti sveikatos rizikos veiksnius. Be to, programa, yra orientuota į tai, kad mokytojas profesinį tobulėjimą suprastų kaip būdą mokytis visą gyvenimą ir asmeninio augimo galimybes, kas sudaro galimybes augti ir jų ugdytinių asmenybėms bei jų mokymosi pasiekimams.

Programą sudaro 4 moduliai:

Modulis Nr. 1 „Fizinio ugdymo turinio pritaikymas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių“ (trukmė 16 akad. val. – 5 val. teorija ir 11 val praktika).

Modulis Nr. 2 „Fizinio ugdymo ir kitų mokomųjų dalykų integracija. Bendrųjų kompetencijų (socialinės, emocinės ir sveikos gyvensenos, kūrybiškumo, pažinimo ir kt.) ugdymas per fizinio ugdymo pamokas (trukmė 8 akad. val. – 3 val. teorija ir 5 val. praktika);

Modulis Nr. 3 „Fizinio ir sveikatos ugdymo pamokų planavimas. Mokinių individualios pažangos ir pasiekimų vertinimas“ (trukmė 8 akad. val. – 3 val. teorija ir 5 val. praktika);

Modulis Nr. 4 „IKT taikymas fizinio ugdymo pamokose“ (trukmė 16 akad. val. - 5 val. teorija ir 11 val praktika).

Programą sudaro 3 sesijos po 2 dienas.

5. Programos tikslas

Tobulinti fizinio ugdymo mokytojų dalykines kompetencijas būtinas atnaujinamam ugdymo turiniui įgyvendinti ir įgalinančias pritaikyti ugdymo turinį mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių; integruoti fizinio ugdymo ir kitus mokomuosius dalykus bei didinti mokinių bendrųjų kompetencijų (socialinės, emocinės ir sveikos gyvensenos, kūrybiškumo, pažinimo ir kt.) gebėjimų ugdymąsi; taikyti įvairius mokinių pasiekimų diagnostikos ir mokinių mokymąsi skatinančius vertinimo ir įsivertinimo metodus; taikyti inovatyvius IKT planuojant bei realizuojant fizinio ugdymo veiklas mokykloje ir/ar organizuojant fizinį ugdymą virtualioje (nuotolinėje) aplinkoje.

6. Programos uždaviniai

1. Susipažinti su sveikatos problemų, judesio ir padėties sutrikimų, elgesio ir emocijų sutrikimų klasifikacija ir dėl jų atsirandančiais specialiųjų ugdymosi poreikių ypatumais, specialiųjų ugdymosi poreikių (autizmo spektro sutrikimų, regos, klausos, fizinę negalią, gabių ir kt.) turinčių mokinių fizinio aktyvumo skatinimo veiklų organizavimo ypatumais ir praktiškai išbandyti naujausius ugdymo metodus dirbant heretogeninėje klasėje.

2. Bendradarbiaujant ugdytis kūrybiškumą bei praktinius įgūdžius planuoti ir organizuoti FU sričių (vidinę) ir FU su kitais ugdomaisiais dalykais (išorinę) integraciją, įgalinančią mokinių visybišką pasaulio ar reiškinių suvokimą bei bendrųjų kompetencijų ugdymąsi.
3. Ugdytis praktinius įgūdžius savarankiškai planuoti ir vykdyti ugdymo procesą remiantis atnaujintais ugdymo turinį reglamentuojančiais dokumentais, efektyviai naudoti šiuolaikinius mokymo(si) metodus atsižvelgiant į mokinių interesus, poreikius, ugdymo aplinkas ir galimybes, taikyti individualios mokinio pažangos ir pasiekimų vertinimo strategijas siekiant padėti mokiniams sėkmingai mokytis fizinio ugdymo bei planuoti ir koreguoti savo ugdymąsi.
4. Susipažinus su naujausiomis IKT technologijomis, taikomomis fizinio ugdymo kontekste ir pasidalinus gerą patirtimi jas išbandyti praktiškai bei įgyti gebėjimų taikyti technologijas, virtualaus mokymosi įrankius tradicinėse aplinkose bei nuotolinėse klasėse planuojant ir organizuojant fizinį ugdymą, mokinių fizinį aktyvumą, vertinant pažangą ir pasiekimus.

7. Programos turinys (įgyvendinimo nuoseklumas: temos, užsiėmimų pobūdis (teorija/praktika/savarankiškas darbas) ir trukmė)

1 programos uždavinys. Susipažinti su sveikatos problemų, judesio ir padėties sutrikimų, elgesio ir emocijų sutrikimų klasifikacija ir dėl jų atsirandančiais specialiujų ugdymosi poreikių ypatumais, specialiujų ugdymosi poreikių (autizmo spektro sutrikimų, regos, klausos, fizinę negalią, gabių ir kt.) turinčių mokinių fizinio aktyvumo skatinimo veiklų organizavimo ypatumais ir praktiškai išbandyti naujausius ugdymo metodus dirbant heretogeninėje klasėje.

Eil. Nr.	Tema	Teorija	Praktika	Savarankiškas darbas	Iš viso	Mokymo metodai
1 modulis „Fizinio ugdymo turinio pritaikymas mokiniams, turintiems specialiujų ugdymosi poreikių (16 akad. val.)						
1.	Specialiujų ugdymosi poreikių vaikų samprata, negalių įvairovė ir inkliuzijos / įtraukties į bendrąjį ugdymą ypatumai.	0,5	0,5		1	Įtraukianti paskaita Darbas grupėse Diskusija
2.	Klausos, regos ir fizinę negalią turinčių vaikų fizinis ugdymas.	1	1		2	Įtraukianti paskaita Darbas porose ir grupėse Diskusija
3.	Autizmas – suprasti, priimti ir padėti. Kaip fizinis aktyvumas gali padėti vaikams, turintiems autizmo spektro sutrikimą?	1,5	1,5		3	Įtraukianti paskaita Darbas grupėse Vaizdo medžiagos peržiūra Diskusija Refleksija
4.	Ugdymo turinio pritaikymas rengiant fizinio ugdymo programas raidos ir mokymosi sunkumų turintiems vaikams.	1,5	1,5		3	Įtraukianti paskaita Dokumentų analizė

						Darbas grupėse Diskusija Refleksija
5.	Vaikų, turinčių raidos sutrikimų, fizinio aktyvumo programos pristatymas ir aptarimas.	0,5	1,5		2	Teikiamasis pokalbis Video medžiagos analizė Darbas grupėse Refleksija
6.	Kaip pritaikyti ugdomąsias veiklas specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams: praktinė dalis.		5		5	Atvejų analizė Situacijų modeliavimas Darbas grupėse Refleksija

2 programos uždavinys. Bendradarbiaujant ugdytis kūrybiškumą bei praktinius įgūdžius planuoti ir organizuoti FU sričių (vidinę) ir FU su kitais ugdomaisiais dalykais (išorinę) integraciją, įgalinančią mokinių visybišką pasaulio ar reiškinių suvokimą bei bendrųjų kompetencijų ugdymąsi.

Eil. Nr.	Tema	Teorija	Praktika	Savarankiškas darbas	Iš viso	Mokymo metodai
2 modulis „Fizinio ugdymo ir kitų mokomųjų dalykų integracija. Bendrųjų kompetencijų (socialinės, emocinės ir sveikos gyvensenos, kūrybiškumo, pažinimo ir kt.) ugdymas per fizinio ugdymo pamokas (8 akad. val.)						
1	Fizinio ugdymo vidinė ir išorinė integracija, jos planavimas ir organizavimas, praktinių pavyzdžių analizė.	0,5	1,5		2	Teikiamasis pokalbis Darbas grupėse Diskusija Refleksija
2	Bendrųjų kompetencijų ugdymo kryptys atnaujintose fizinio ugdymo programose ir jų įgyvendinimo principai	0,5	0,5		1	Įtraukianti paskaita Diskusija
3	„Modeliais pagrįsto mokymo“ koncepcija, jos taikymas fiziniam ugdymui(si).	1	1		2	Įtraukianti paskaita Darbas grupėse Refleksija
4	„Believe in Yourself“ koncepcijos, „CDG – žaidimų kūrimo ir plėtojimo“ modelio analizė ir taikymas mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymui(si).	1	2		3	Teikiamasis pokalbis Darbas grupėse Diskusija Refleksija

3 programos uždavinys. Ugdytis praktinius įgūdžius savarankiškai planuoti ir vykdyti ugdymo procesą remiantis atnaujintais ugdymo turinį reglamentuojančiais dokumentais, efektyviai naudoti šiuolaikinius mokymo(si) metodus atsižvelgiant į mokinių interesus, poreikius, ugdymo aplinkas ir galimybes, taikyti individualios mokinio pažangos ir pasiekimų vertinimo strategijas siekiant padėti mokiniams sėkmingai mokytis fizinio ugdymo bei planuoti ir koreguoti savo ugdymąsi.

Eil. Nr.	Tema	Teorija	Praktika	Savarankiškas darbas	Iš viso	Mokymo metodai
3 modulis „Fizinio ir sveikatos ugdymo pamokų planavimas. Mokinių individualios pažangos ir pasiekimų vertinimas“ 8 akad. val.						
1	Atnaujintos fizinio ugdymo ir sveikatos ugdymo programa: ugdymo turinio kaitos kryptys, programos struktūra.	1			1	Įtraukianti paskaita Diskusija
2	Mokinių mokymosi poreikių fiziniame ugdyme diagnozavimas.		1		1	Teikiamasis pokalbis Darbas grupėse Refleksija
3	„Change It“ žaidimų modifikavimo metodika ir jos taikymas mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymui.	0,5	0,5		1	Darbas grupėse Diskusija Refleksija
4	Šiuolaikiniai mokymo(si) metodai, taikomi FU pamokose.	0,5	1,5		2	Darbas grupėse Diskusija Refleksija
5	Vertinimo ir įsivertinimo fiziniame ugdyme ypatumai. SOLO taksonomija ir jos taikymas fiziniame ugdyme.	0,5	1,5		2	Įtraukianti paskaita Darbas grupėse Diskusija Refleksija
6.	Grįžtamasis ryšys, reflektyvus mokymas(is) kaip efektyvus fizinio ugdymo mokymosi komponentai.	0,5	0,5		1	Darbas grupėse Atvejo analizė Diskusija Refleksija

4 programos uždavinys. Susipažinus su naujausiomis IKT technologijomis, taikomomis fizinio ugdymo kontekste ir pasidalinus gerą patirtimi jas išbandyti praktiškai bei įgyti gebėjimų taikyti technologijas, virtualaus mokymosi įrankius tradicinėse aplinkose bei nuotolinėse klasėse planuojant ir organizuojant fizinį ugdymą, mokinių fizinį aktyvumą, vertinant pažangą ir pasiekimus.

Eil. Nr.	Tema	Teorija	Praktika	Savarankiškas darbas	Iš viso	Mokymo metodai
4 modulis „IKT taikymas fizinio ugdymo pamokose“ 16 akad. val.						
1.	Fizinio ugdymo programos adaptavimas nuotoliniam darbui.	1	1		2	Įtraukianti paskaita Darbas grupėse Diskusija
2.	Geroji fizinio ugdymo organizavimo nuotoliniu būdu patirtis, iššūkių ir galimybių įžvalgos.	1,5	2,5		4	Teikiamasis pokalbis Darbas grupėse Diskusija Refleksija
3.	Efektyvios virtualios fizinio ugdymo pamokos organizavimas	0,5	1,5		2	Įtraukianti paskaita Darbas grupėse Diskusija

4.	Internetinės svetainės „PE Central“ struktūros ir turinio analizė, jos taikymo galimybių ir apribojimų įžvalgos.	0,5	1,5		2	Teikiamasis pokalbis Individualus darbas Darbas grupėse
5.	Internetinio įrankio „Kahoot!“ analizė ir jo taikymo galimybės fizinio ugdymo procese.	0,5	1,5		2	Teikiamasis pokalbis Darbas grupėse Diskusija Refleksija
6.	Individualių fizinio ugdymo mokymo(si) priemonių naudojant IKT kūrimas ir jų taikymas tradicinėse ir virtualiose aplinkose.	0,5	2,5		3	Teikiamasis pokalbis Darbas grupėse Diskusija Refleksija
7.	Mobiliosios programėlės, jų taikymas fizinio ugdymo procese ir mokinių kasdienėje fizinio aktyvumo veikloje	0,5	0,5		1	Teikiamasis pokalbis Diskusija

8. Tikėtina(-os) kompetencija(-os), kurią(-ias) įgis Programą baigęs asmuo

Kompetencijos

Dalykų mokytojas > Dalykinės kompetencijos > Pedagogo dalyko / **ugdymo srities dalykinės kompetencijos**: žinios, įgūdžiai, gebėjimai, vertybinės nuostatos ir kitos asmeninės savybės, sąlygojančios sėkmingą mokytojo veiklą. Mokytojai gebės planuoti ir taikyti fizinio ugdymo procese šiuolaikines mokymo(si) metodikas, taikyti žaidimų kūrimo ir plėtojimo modelius kuriant naujus žaidimus, atsižvelgiant į mokinių interesus, poreikius ir galimybes; gebės adaptuoti sveikatos ir fizinio ugdymo programą nuotoliniam mokymui(si) bei taikyti virtualias mokymo(si) aplinkas ir numatyti savo ugdymo praktikos tobulinimo galimybes.

Dalykų mokytojas > Didaktinės kompetencijos > **Ugdymo(si) turinio įgyvendinimo ir tobulinimo kompetencija**. Mokytojai suvoks atnaujinamos Sveikatos ir fizinio ugdymo programos ugdymo(si) turinio kaitos kryptis ir įgyvendinimo principus; suvoks sveikatos ir fizinio ugdymo sričių (vidinės) ir (išorinės) integracijos, planavimo, organizavimo ypatumus ir galimybes kuriant bei taikant įvairius integravimo būdus padedančius mokiniams sėkmingai mokytis bei ugdytis bendrąsias ir dalykines kompetencijas; gebės analizuoti ir įvertinti atnaujintų sveikatos ir fizinio ugdymo ugdymo programų struktūros ir turinio ypatumus bei numatyti programos realizavimo galimybes ugdymo praktikoje.

Dalykų mokytojas > Didaktinės kompetencijos > **Ugdymo(si) aplinkų, ugdymosi turinio ir situacijų įvairovės kūrimo kompetencija**. Mokytojai gebės kritiškai vertinti ir kūrybiškai taikyti kitų siūlomus sveikatos ir fizinio ugdymo vidinės ir išorinės integracijos pavyzdžius bei generuoti naujas idėjas įvairiems integravimo modeliams ir būdams, siekiant mokinių fizinio ugdymo(si) sėkmės; gebės pagrįsti šiuolaikinių ugdymo koncepcijų ir žaidimo kūrimo ir plėtojimo modelių taikymo galimybes mokinių kūrybiškumui, bendrųjų kompetencijų ugdymui(si); gebės analizuoti IKT taikymo galimybes efektyvinant sveikatos ir fizinio ugdymo procesą mokantis įvairiose aplinkose (tradicinėse, nuotolinėse ir mišrioje).

Dalykų mokytojas > Didaktinės kompetencijos > **Mokinių / ugdytinių skirtybių ir galimybių pažinimo (specialiųjų gebėjimų ir poreikių atpažinimo), pagalbos teikimo mokantis ir mokinių / ugdytinių motyvavimo kompetencija**. Mokytojai išmanys įtraukiančios

ugdymo(-si) aplinkos kūrimo principus, fizinės veiklos pritaikymo prie SUP turinčių mokinių poreikių strategijas, individualizuotų programų planavimo principus ir etapus bei pagrįsti, kaip per fizinį ugdymą sudaryti sąlygas SUP vaikams integruotis į visuomenę; gebės analizuoti pedagoginių psichologinių tarnybų rekomendacijas ir remiantis jomis dirbant grupėje parengti individualizuotą programą atsižvelgiant į pateiktą mokinių individualią gebėjimų struktūrą, asmenų specialiuosius ugdymosi poreikius; gebės remiantis pamokų, parengtų taikant inovatyvią ir moksliskai pagrįstą raidos sutrikimų turintiems vaikams metodiką, planuoti ir pritaikyti ugdomasias veiklas SUP turintiems vaikams.

Dalykų mokytojas > Didaktinės kompetencijos > **Mokinių / ugdytinių pasiekimų ir pažangos vertinimo kompetencija.** Mokytojai suvoks ir gebės pagrįsti šiuolaikinių mokymo(si) metodų taikymo galimybes ugdymo procese, mokinių mokymosi poreikių fiziniame ugdyme diagnozavimo svarbą bei mokymosi rezultatų vertinimo metodų, būdų įvairovę, didinant mokinių įsitraukimą į vertinimą ir efektyvinant grįžtamąjį ryšį; gebės taikant mokytojo refleksijos įrankius bei remiantis Solo taksonomija ir pateiktais vertinimo pavyzdžiais, konstruoti ir taikyti fizinio ugdymo vertinimo sistemą, skatinančią mokinių mokymąsi; gebės pastebėti ir vertinti individualią mokinio pažangą ir pasiekimus.

Dalykų mokytojas > Didaktinės kompetencijos > **Profesinės veiklos tyrimo kompetencija.** Gebės bendradarbiauti grupėje ir reflektuodamas savo bei kitų patirtis kurti ir taikyti fizinio ugdymo turinio elementų, metodų, priemonių įvairovę, įžvelgti jų taikymo ugdymo procese galimybes bei apribojimus siekiant mokinių ugdymosi sėkmės.

Papildomos kompetencijos

Dalykų mokytojas > Bendrosios kompetencijos > **Asmeninio tobulėjimo ir mokėjimo mokytis kompetencija.** Mokytojai demonstruos intelektualinį atvirumą, lyderystę, kūrybiškumą, socialinę atsakomybę ir siekį plėtoti asmeninę karjerą.

Dalykų mokytojas > Bendrosios kompetencijos > **Naujų technologijų ir informacijos valdymo kompetencija.** Mokytojai gebės grįsti savo praktinę veiklą naujausiais tyrimais bei gerosios IKT taikymo praktikos pavyzdžiais; gebės naudotis internetinių svetainių ir internetinių įrankių (mobiliųjų programėlių) teikiamomis galimybėmis savo ugdymo praktikai efektyvinti.

Įgytų kompetencijų įvertinimo būdai

Vertinamasis pokalbis, individualaus ir (ar) grupinio projekto parengimas ir pristatymas, veiklos analizė, savo patirties pratybose analizė, refleksija.

9. Programai vykdyti naudojama mokomoji medžiaga ir techninės priemonės:

9.1. Mokomoji medžiaga

Eil. Nr.	Temos	Mokomosios medžiagos pavadinimas	Mokomosios medžiagos apimtis
1 modulis „Fizinio ugdymo turinio pritaikymas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių			
1.	Specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų samprata, negalių įvairovė ir inkluzijos / įtraukties į bendrąjį ugdymą ypatumais.	Power Point pateiktis	36 skaidrės
2.	Klausos, regos ir fizinę negalią turinčių vaikų fizinis ugdymas.	Power Point pateiktis	28 skaidrės

3.	Autizmas – suprasti, priimti ir padėti. Kaip fizinis aktyvumas gali padėti vaikams, turintiems autizmo spektro sutrikimą.	Power Point pateiktis	47 skaidrės
4.	Ugdymo turinio pritaikymas rengiant fizinio ugdymo programas, raidos ir mokymosi sunkumų turintiems vaikams.	Power Point pateiktis	24 skaidrės
5.	Vaikų turinčių raidos sutrikimų, fizinio aktyvumo programos pristatymas ir aptarimas.	Power Point pateiktis	32 skaidrės
6.	Kaip pritaikyti ugdomąsias veiklas specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams: praktinė dalis.	Power Point pateiktis	34 skaidrės
2 modulis „Fizinio ugdymo ir kitų mokomųjų dalykų integracija. Bendrųjų kompetencijų (socialinės, emocinės ir sveikos gyvensenos, kūrybiškumo, pažinimo ir kt.) ugdymas per fizinio ugdymo pamokas			
1.	Fizinio ugdymo vidinė ir išorinė integracija, jos planavimas ir organizavimas, praktinių pavyzdžių analizė.	Power Point pateiktis	16 skaidrių
2.	Bendrųjų kompetencijų ugdymo kryptys atnaujintose fizinio ugdymo programose ir jų įgyvendinimo principai	Power Point pateiktis	6 skaidrės
3.	„Modeliais pagrįsto mokymo“ koncepcija, jos taikymas fiziniam ugdymui(si).	Power Point pateiktis	10 skaidrių
4.	„Believe in Yourself“ koncepcijos, „CDG – žaidimų kūrimo ir plėtojimo“ modelio analizė ir taikymas mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymui(si).	Power Point pranešimas	31 skaidrė
3 modulis „Fizinio ir sveikatos ugdymo pamokų planavimas. Mokinių individualios pažangos ir pasiekimų vertinimas“			
1	Atnaujintos fizinio ugdymo ir sveikatos ugdymo programa: ugdymo turinio kaitos kryptys, programos struktūra.	Power Point pateiktis	17 skaidrių
2	Mokinių mokymosi poreikių fiziniame ugdyme diagnozavimas.	Power Point pateiktis	10 skaidrių
3	„Change It“ žaidimų modifikavimo metodika ir jos taikymas mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymuisi.	Power Point pateiktis	4 skaidrės
4	Šiuolaikiniai mokymo(si) metodai, taikomi FU pamokose.	Power Point pateiktis	12 skaidrių
5	Vertinimo ir įsivertinimo fiziniame ugdyme ypatumai. SOLO taksonomija ir jos taikymas fiziniame ugdyme.	Power Point pateiktis	15 skaidrių
6	Grįžtamasis ryšys, reflektyvus mokymas(is) kaip efektyvus fizinio ugdymo mokymosi komponentai	Power Point pateiktis	18 skaidrių

4 modulis „IKT taikymas fizinio ugdymo pamokose”			
1.	Fizinio ugdymo programos adaptavimas nuotoliniam darbui.	Power Point pateiktis	21 skaidrė
2.	Geroji fizinio ugdymo organizavimo nuotoliniu būdu patirtis, iššūkių ir galimybių įžvalgos.	Power Point pateiktis	33 skaidrės
3.	Efektyvios virtualios fizinio ugdymo pamokos organizavimas	Power Point pateiktis	11 skaidrių
4.	Internetinės svetainės „PE Central“ struktūros ir turinio analizė, jos taikymo galimybių ir apribojimų įžvalgos.	Power Point pateiktis Internetinės svetainės pristatymas	13 skaidrių
5.	Internetinio įrankio „Kahoot!“ analizė ir jo taikymo galimybės fizinio ugdymo procese.	Power Point pateiktis Internetinio įrankio pristatymas	14 skaidrių
6.	Individualių fizinio ugdymo mokymo(si) priemonių naudojant IKT kūrimas ir jų taikymas tradicinėse ir virtualiose aplinkose.	Power Point pateiktis Internetinio įrankio pristatymas	15 skaidrių
7.	Mobiliosios programėlės, jų taikymas fizinio ugdymo procese ir mokinių kasdienėje fizinio aktyvumo veikloje	Power Point pateiktis Mobiliųjų programėlių pristatymas	11 skaidrių

9.2. Techninės priemonės

Kompiuteris, projektorius, interneto ryšys.

10. Programai rengti naudotos literatūros ir kitų informacinių šaltinių sąrašas

1. Ališauskienė S., Miltenienė R. (2018). Inkluzinis ir įtraukusis ugdymas: socialinių konstrukto interpretacijos švietimo kaitos kontekste. *Specialusis ugdymas / Special education*, 1(38). 11-32. Prieiga per internetą: <https://etalpykla.lituanistikadb.lt/object/LT-LDB-0001:J.04~2018~1588837920940/J.04~2018~1588837920940.pdf>
2. Bronfenbrenner, U. (1994). Ecological models of human development. In: *International Encyclopedia of education*, 3 (2nd ed.) Oxford: Elsevier.
3. Diržytė A., Druskienė A., Kačinskienė N. (2018). *Mokinių, turinčių elgesio sutrikimų, integracijos į bendrąjį ugdymą situacija ir galimybės. Analizė*. Prieiga per internetą: <http://pazangosprojektai.lt/uploads/images/Mokini%C5%B3,%20turin%C4%8Di%C5%B3%20elgesio%20sutrikim%C5%B3,%20integracijos%20%C4%AF%20edukacijos%20sistem%C4%85%20analiz%C4%97.pdf>
4. Dyson, B., Casey, A. (Ed). (2012). *Cooperative learning in physical education : a research-based approach* / ed. London; New York : Routledge.
5. Ennis, C. D. (Ed.). (2016). *Routledge handbook of physical education pedagogies*. Routledge.
6. Geležinienė R., Vasiliausienė L., Vyšniauskienė A. (2011). *Mokomės kartu*. Prieiga per internetą: http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/ESFproduktai/2011_metodines_rekomendacijos_Mokomes_kartu.pdf

7. Hattie, J. (2012). *Matomas mokymasis: mokytojo vadovas: kaip užtikrinti kuo didesnę poveikį mokymosi pasiekimams*. Londonas, Niujorkas: Routledge.
8. Himberg C., Hutchinson G.E., Rousell J.M. (2004). *Teaching Secondary Physical education*. California State University, Chico, Human Kinetics,
9. Hyun-Chul Jeong, Wi-Young So (2020). Difficulties of Online Physical Education Classes in Middle and High School and an Efficient Operation Plan to Address Them *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(19), 7279.
10. *Inkliuzinis ugdymas ir komandinė pagalba mokiniui*. (2011). Metodinės rekomendacijos mokytojams, švietimo pagalbos teikėjams.
11. Kidonienė R., Dudzinskienė R. (2007). *Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymo(si) poreikių, ugdymo turinio individualizavimas*. Rekomendacijos mokytojams, ugdantiems skirtingų poreikių ir gebėjimų mokinius. Vilnius.
12. Lena S. Chng & Jacalyn Lund (2018). Assessment for Learning in Physical Education: The What, Why and How, *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 89:8, 29-34, DOI: 10.1080/07303084.2018.1503119
13. Marttinen, R. H. J., McLoughlin, G., Fredrick III, R., & Novak, D. (2017). Integration and physical education: A review of research. *Quest*, 69(1), 37-49. <https://doi.org/10.1080/00336297.2016.1150864>
14. Mikulėnaitė L., Ulevičiūtė R. (2004). *Ankstyvojo amžiaus vaikų autizmas*. Vilnius.
15. Navickienė L., Piščalkienė V., Mikulėnaitė L., Grikainienė L., Tender J., Bukauskaitė M., Šulinskas U., Šatė G. (2019). *Kaip padėti vaikui, turinčiam autizmo spektro sutrikimų?* Prieiga per internetą: https://www.upc.smm.lt/projektai/bendal/metodiniai-leidiniai/ASS_internetas.pdf
16. O'Hara, K., Reis, P., Esteves, D., Brais, R., & Branco, L. (2011). Science, sport and technology—A Contribution to educational challenges. *The Electronic Journal of eLearning*, 9, 87-97.
17. Pascal, S., Gillet, N., Gernigon, CH., Lafreniere, M-A. (2015). Integration of Information and Communication Technology and Pupils' Motivation in a Physical Education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 34, 384 -401. <http://dx.doi.org/10.1123/jtpe.2014-0013>
18. *Physical education. Assesment handbook* (2015). Prieiga per internetą: <https://www.eiu.edu/ksr/K-12%20Physical%20Education%20edTPA%20Handbook%202015-1.pdf>
19. Quay J., Peters, J. (2012). *Creative Physical Education: Integrating Curriculum Through Innovative PE Projects*. Human Kinetics.
20. Rouse, P. (2009). *Inclusion in physical education: fitness, motor and social skills for students of all abilities*. Human Kinetics.
21. Tolgfors, B. (2018) Different versions of assessment for learning in the subject of physical education, *Physical Education and Sport Pedagogy*, 23:3, 311-327, DOI: 10.1080/17408989.2018.1429589
22. Ulevičiūtė R., Vilūnienė A., Mikulėnaitė L., Liaudanskienė, V. (2013). *Padėkime vaikams mokytis: Metodinės rekomendacijos mokytojams ir švietimo pagalbos teikėjams*. Vilnius.
23. *Vaikų, turinčių raidos sutrikimų, fizinio aktyvumo programa* (2019). Parengta įgyvendinant projektą „Inovatyvus fizinis aktyvumas raidos ir mokymosi sunkumų turintiems vaikams“
24. Watson, D., Clocksin, B. (2013). *Using physical activity and sport to teach personal and social responsibility*. Human Kinetics.

Lektoriai

Jungtinė lektorių grupė, turinčių aukštąjį universitetinį išsilavinimą / pedagoginio darbo patirtį, susipažinusių su atnaujintu BP aprašu.
 Rekomenduojama, kad programą įgyvendinantys lektoriai turėtų mokslinių ir/ar metodinių darbų ir kvalifikacijos tobulinimo programų pedagogams rengimo patirtį, seminarų / mokymų mokytojams vedimo patirtį ir ne mažesnę nei penkerių metų darbo bendrojo ugdymo mokykloje patirtį.

Reikalavimai dalyviams

Fizinio ugdymo dalyko mokytojai. Turi būti susipažinę su BP aprašu, BP projektais.

Priedai

Programos modulio Nr. 1 PRIEDAI, Programos modulio Nr. 2 PRIEDAI, Programos modulio Nr. 3 PRIEDAI, Programos modulio Nr. 4 PRIEDAI.
